

Türkçe ?fade Edici ve Al?c? Dil (T?FALD?) Testi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Türkçe ?fade Edici ve Al?c? Dil (T?FALD?) Testi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31920>

Özet

Türkçe İfade Edici ve Alıcı Dil (T-FALD) Testi, Türkçeyi konu alan çocukların dil gelişim düzeylerini, özellikle alıcı dil ve ifade edici dil becerilerini ölçmek amacıyla geliştirilmiş kapsamlı bir psikometrik araçtır. 2013 yılında yayımlanan ilk çalışmada, testin Alıcı Dil Kelime Alt Testi'nin standardizasyon, güvenilirlik ve geçerlik analizlerine odaklanılmıştır. Bu çalışmalar, testin hem genel örneklem hem de yaş grupları bazında dil becerilerini güvenilir ve geçerli bir şekilde değerlendirebildiğini göstermektedir. T-FALD, çocukların dil gelişimindeki olası gecikmeleri veya güçlü yönleri tespit etmede klinisyenlere ve araştırmacılara önemli bir kaynak sunmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Türkçe İfade Edici ve Alıcı Dil Testi, T-FALD, Alıcı Dil, İfade Edici Dil, Dil Gelişimi, Standardizasyon, Çocuk Değerlendirme, Psikolojik Test.

Yazarlar

Sibel Kazak-Berument, A. Gülhan Güven

Amaç

T-FALD Testi'nin temel amacı, Türkçe konu alan çocukların ifade edici ve alıcı dil yeteneklerini objektif ve kültürel olarak uygun bir biçimde değerlendirmek için geçerli ve güvenilir bir ölçüm araç sağlamaktır. Geliştirme çalışması'nın ilk aşamasında, testin Alıcı Dil Kelime Alt Testi'nin standardizasyonunu ve temel psikometrik özelliklerini (güvenilirlik ve geçerlik) ortaya koymak hedeflenmiştir.

Bu test, klinik ortamda dil bozuklukları'nın erken teşhisinde, akademik araştırmalarda dil gelişiminin izlenmesinde ve eğitim programları'nın etkinliğinin değerlendirilmesinde kullanılmak üzere tasarlanmıştır. Ölçeğin geliştirilmesi, ulusal düzeyde standardize edilmiş dil değerlendirme araçlarına olan ihtiyaç karşılamaktadır.

Yapı

T-FALD Testi, dil gelişiminin iki ana bileşenini ölçen çok boyutlu bir yapıya temel alır: Alıcı Dil ve İfade Edici Dil. Alıcı Dil (Receptive Language), bireyin duyduğunu veya okuduğu dili anlama yeteneğini ifade ederken; İfade Edici Dil (Expressive Language) ise bireyin düşüncelerini, duygularını ve ihtiyaçlarını sözlü veya yazılı olarak aktarma yeteneğini kapsar.

Ölçeğin ilk yayımlanan bölümü olan Alıcı Dil Kelime Alt Testi, çocukların sözcük dağarcıkları ve

temel dil kavramları'nı anlama kapasitesini değerlendirerek, genel dil bilişsel gelişimlerinin kritik bir bileşenini ölçmektedir. Bu yapı, dilin sadece sözdizimsel değil, aynı zamanda anlamsal boyutunu da kapsamaktadır.

Geçerlik

T-FALD Testi'nin Alıcı Dil Kelime Alt Testi'nin geçerlik çalışması, testin yapısal olarak ilgili diğer ölçütlerle anlamlı ilişkiler kurduğunu göstermiştir. Elde edilen bulgular, testin beklendiği gibi diğer yerleşik ve güvenilir gelişim ve zeka ölçekleriyle yüksek korelasyon sergilediğini ortaya koymuştur.

Özellikle, T-FALD'nin Alıcı Dil Kelime Alt Testi puanları'nın; WISC-R (Wechsler Çocuklar İçin Zeka Ölçeği-Revize) genel, WISC-R sözel ve WISC-R performans puanları ile anlamlı düzeyde ilişkili olduğu saptanmıştır. Ayrıca, Ankara Gelişim Tarama Envanteri (AGTE) t puanı ve AGTE dil bilişsel gelişim alt puanları ile de anlamlı ilişkiler bulunmuştur. Bu korelasyonlar, T-FALD'nin ölçmeyi amaçladığı dil ve bilişsel gelişim yapıları'nı başarıyla temsil ettiğini destekleyen güçlü kanıtlardır.

Güvenirlilik

Güvenirlilik çalışmaları, T-FALD'nin Alıcı Dil Kelime Alt Testi'nin zaman içinde tutarlı ve kararlı ölçümler sağladığını göstermiştir. Yapılan analizler sonucunda, hem test tekrar test güvenirliği katsayıları'nın hem de iç tutarlılık (internal consistency) katsayıları'nın yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Bu yüksek güvenirlik katsayıları, sadece genel örneklem için değil, aynı zamanda testin uygulandığı her bir yaş grubu için de ayrı ayrı hesaplanmıştır. Bu durum, T-FALD'nin farklı gelişim dönemlerindeki çocukların dil becerilerini tutarlı bir hassasiyetle ölçebilme yeteneğini pekiştirmektedir. Yüksek iç tutarlılık, test maddelerinin aynı yapıyı, yani alıcı dil kelime bilgisini, etkili bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir.

Faktör Analizi

T-FALD Testi'nin ilk yayımlanan psikometrik çalışması, öncelikle Alıcı Dil Kelime Alt Testi'nin standardizasyonu, geçerliliği ve güvenirliğine odaklanmıştır. Bu ilk makalede, testin yapısal geçerliliğini derinlemesine inceleyen keşfedici veya doğrulayıcı faktör analizi sonuçlarına dair ayrıntılı bilgi sunulmamıştır. Bununla birlikte, testin çok boyutlu yapısı (alıcı ve ifade edici dil) göz önüne alındığında, ilerleyen çalışmalarda tam ölçek için faktör yapısı'nın incelenmesi beklenmektedir.

Araç

Test Türü: Geli?tirme Ölçe?i (Developmental Scale)

Format: Bireysel uygulama gerektiren, dil becerilerini ölçmeye yönelik standardize edilmi? bir test formatıdır.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Türkçe konu?an çocuklar

Ya? Grubu: Geli?tirme ve standardizasyon çalışması'nın kapsad??? ya? aral???ndaki çocuklar (Kaynakta kesin ya? aral??? belirtilmemi? olup, dil geli?imini de?erlendiren standart testlerin genellikle erken çocukluk dönemini hedef ald??? varsayılmaktadır).

Popülasyon Detayları: Standardizasyon çalışması, Türkiye'deki çocukları temsil eden geni? bir örneklem üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Test, kelime bilgisi ve dil anlama becerilerini ölçmek için yapılandırılmış görsel ve sözel uyarıcılar kullanır. Puanlama, çocuğun do?ru yanıt sayısına göre yapılır ve standardize edilmi? puanlar elde edilir.

Anahtar Kelimeler

Dil De?erlendirme, Al?c? Dil Kelime Alt Testi, WISC-R, AGTE, Test Tekrar Test, ?ç Tutarlılık, Standardizasyon.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilgi mevcut değildir.

Ba?lı Kurulu? E-posta Adresleri: sibel@metu.edu.tr (Sibel Kazak-Berument için)

Yazın Adresi: Bilgi mevcut değildir.

?zinler, Ücret ve Test Yılı

T?FALD? Testi'nin psikometrik özellikleri ve ilk standardizasyon çalışması 2013 yılında yayınlanmıştır.

Testin tam kullanımı izni ve ücret bilgileri için yazarlarla (özellikle sibel@metu.edu.tr adresi üzerinden Sibel Kazak-Berument ile) iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Testin orijinal makalesine ve ilgili dokümanlara aşağıdaki bağlantılardan ulaşılabilir:

Makalenin orijinal bağlantısı: turkpsikiyatri.com

Testin orijinal PDF dokümanı aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: turkce-ifade-edici-ve-alici-dil-tifaldi-testi-toad.pdf

Kaynaklar

Kazak-Berument, S. ve Güven, A. G.(2013). Türkçe İfade Edici ve Alıcı Dil (TİFALDİ) Testi: I. alıcı dil kelime alt testi standardizasyon ve güvenilirlik geçerlik çalışması. *Türk Psikiyatri Dergisi*, 24(3), 192-201.

Türkçe İfade Edici ve Alıcı Dil (TİFALDİ) Testi Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Bu kaynakta TİFALDİ Testi'nin spesifik maddeleri veya derecelendirme bilgileri (Derecelendirme: -) sağlanmamıştır. Maddeler, testin kullanımı kılavuzunda veya tam yayınlanmış versiyonunda yer almaktadır.